Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти
Ганна СЛОЗАНСЬКА
Протокол № 1 від 01.09.2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРЕНІНГ КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 016 Спеціальна освіта
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма Логопедія
(найменування освітньої програми)

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Тренінг командної взаємодії» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Логопедія» спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Розробник:

ГОРІШНА Надія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Логопедія
2	Спеціальність	016 Спеціальна освіта
3	Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
4	Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
5	Форма навчання	Денна/дуальна/заочна
6	Статус дисципліни	Вибіркова
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	3
9	Семестр	II
10	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3 кредити
11	Загальна кількість годин	90
12	Кількість змістових модулів	1
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна/дуальна форма – 30, заочна форма – 18
14	Лекції (год.)	Денна/дуальна форма – 14, заочна форма – 98
15	Семінарські заняття (год.)	Денна/дуальна форма – 16 заочна форма – 10
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна/дуальна форма – 60, заочна форма – 72
17	Вид ІНДЗ	-
18	Форма підсумкового контролю	Залік

Частка годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 45% до 65%; для заочної форми навчання – 18% до 82%.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Тренінг командної взаємодії» є розвиток у здобувачів вищої освіти спеціальності «Логопедія» професійних навичок ефективної взаємодії в команді, зокрема здатності до комунікації, співпраці, прийняття спільних рішень та вирішення конфліктних ситуацій у межах міждисциплінарної роботи з фахівцями різних напрямків для забезпечення комплексної допомоги клієнтам з мовленнєвими порушеннями.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

ФК 16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

ПРН 15. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

ПРН 17. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

ПРН 19. Вміти аналізувати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Для успішного опанування навчальної дисципліни «Тренінг командної взаємодії» здобувачам вищої освіти знадобляться знання, уміння та навички, сформовані під час попереднього вивчення таких освітніх компонентів, як «Вступ до спеціальності», «Загальна та спеціальна психологія», «Основи інклюзивної освіти» та «Логопедія».

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні і практичні аспекти командної взаємодії.

Тема 1. Команда: характеристики, стадії розвитку.

Поняття команди. Основні ознаки команди. Відмінність команди від групи. Характеристики ефективної команди: співпраця, комунікація, взаємодія. Стадії розвитку команди: формінг, стормінг, нормінг, перформінг. Інструменти оцінки стадії розвитку команди.

Тема 2. Рольова структура команди.

Важливість розподілу ролей у команді. Класифікація ролей за Белбіним: типи ролей та їх значення для ефективної командної взаємодії. Особливості ролей в команді: адміністратор, організатор, генератор ідей, зв'язковий, трудоголік, деталізатор. Збалансованість ролей: наслідки відсутності або надлишку певних ролей. Взаємодія професійних та соціальних ролей у команді. Способи оптимізації командної роботи через управління ролями.

Тема 3. Правила командної роботи.

Поняття правил у команді. Важливість правил для функціонування та успішності команди. Етапи формування правил у команді. Впровадження правил у командне життя. Формальні та неформальні правила. Перешкоди у прийнятті правил. Перегляд і оновлення правил.

Тема 4. Особливості командного підходу в професійній діяльності фахівців із спеціальної освіти.

Командна взаємодія фахівців у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Типи команд психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП: мультидисциплінарні, міждисциплінарні та трансдисциплінарні підходи. Моделі командної взаємодії в спеціальній та інклюзивній освіті. Роль та особливості міждисциплінарної команди у супроводі дитини з ООП. Склад, завдання та функції команди супроводу. Юридичні та нормативні аспекти діяльності команди психолого-педагогічного супроводу.

Тема 5. Комунікація у команді.

Значення комунікації в команді. Типи комунікативних бар'єрів. Методи подолання бар'єрів у комунікації. Активне слухання як інструмент подолання бар'єрів. Рівні слухання за Меделін Берклі-Ален. Техніки активного слухання: перефразування, підсумування, відображення емоцій, зворотний зв'язок. Постановка запитань. Відкриті та закриті питання: відмінності та їх застосування. Методи аргументації в командній комунікації. Фундаментальний

метод аргументації. Метод двосторонньої аргументації. Метод порівняння. Метод "Так!... Хоча...". Метод бумерангу. Висловлення невдоволення в команді. Принципи конструктивної критики. Техніка "Я-висловлювання" для зворотного зв'язку. Проактивність як основа ефективної комунікації. Приклади проактивної та реактивної поведінки у команді.

Тема 6. Лідерство у командній роботі.

Поняття і типи лідерства. Визначення основних стилів лідерства (авторитарний, демократичний, ліберальний) та їх вплив на командну роботу. Роль лідера в команді. Якості лідера для ефективного керівництва командою, його функції. Лідерство в контексті етапів розвитку команди. Лідерство і мотивація. Делегування повноважень та розвиток лідерських якостей. Стратегії розвитку лідерських навичок у членів команди. Роль лідера у ситуаціях кризи, невизначеності або стресу.

Тема 7. Технології командної взаємодії в процесі психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.

Технології спільного планування, координації та обміну інформацією між членами команди для забезпечення ефективного психолого-педагогічного супроводу. Процедури, техніки групового аналізу проблем та прийняття рішень. Технологія розробки індивідуальних програм розвитку (ІПР). Партнерство з батьками та опікунами. Технології супервізії та підтримки членів команди. Запобігання професійному вигоранню серед фахівців, що працюють з дітьми з ООП. Технології колегіального навчання. Оцінка ефективності командної взаємодії.

Тема 8. Управління конфліктами у команді.

Сутність конфлікту та його основні ознаки. Види конфліктів. Причини та умови виникнення конфліктів. Структура конфлікту: сторони, предмет, мотиви та позиції. Конструктивні та деструктивні конфлікти. Позитивні та негативні аспекти впливу конфліктів на колектив і особистість. Стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях. Моделі поведінки в конфлікті: конкуренція, уникнення, пристосування, компроміс, співробітництво. Позиції та інтереси сторін у конфлікті. Стратегія «win-win» для досягнення взаємовигідних рішень. Методи запобігання конфліктам у команді. Використання конфлікту як ресурсу для розвитку особистості та команди.

5.2.Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма				заочна форма				дуальна форма					
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			усього	лекції	семінарські		самостійна робота	
		лекції	семінарські	самостійна робота		лекції	семінарські	самостійна робота		ЗВО	ЗВО	Р	ЗВО	Р
Змістовий модуль 1. Теоретичні і практичні аспекти командної взаємодії														
Тема 1. Команда: характеристики, стадії розвитку.	12	2	2	8	13	1	2	10		2	-	2	-	8
Тема 2. Рольова структура команди.	9	1	2	6	7	1	-	6		1	-	2	-	6
Тема 3. Правила командної роботи.	9	1	2	6	7	1	-	6		1	-	2	-	6
Тема 4. Особливості командного підходу в професійній діяльності фахівців із спеціальної освіти.	12	2	2	8	13	1	2	10		2	-	2	-	8
Тема 5. Комунікація у команді.	12	2	2	8	13	1	2	10		2	-	2	-	8
Тема 6. Лідерство у командній роботі.	12	2	2	8	10	-	-	10		2	-	2	-	8
Тема 7. Технології командної взаємодії в процесі психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.	12	2	2	8	14	2	2	10		2	-	2	-	8

Тема 8. Управління конфліктами у команді.	12	2	2	8	13	1	2	10		2	-	2	-	8
Всього годин	**90**	**14**	**16**	**60**	**90**	**8**	**10**	**72**		**14**	**-**	**16**	**-**	**60**

5.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин		
			денна форма	дуальна форма	заочна форма
1	1	Команда: характеристики, стадії розвитку.	2	2	1
2	2	Рольова структура команди.	1	1	1
3	3	Правила командної роботи.	1	1	1
4	4	Особливості командного підходу в професійній діяльності фахівців із спеціальної освіти.	2	2	1
5	5	Комунікація у команді.	2	2	1
6	6	Лідерство у командній роботі.	2	2	-
7	7	Технології командної взаємодії в процесі психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.	2	2	2
8	8	Управління конфліктами у команді.	2	2	1
		Всього годин	**14**	**14**	**8**

5.4. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин		
			денна форма	дуальна форма	заочна форма
1	1	Команда: характеристики, стадії розвитку.	2	2	2
2	2	Рольова структура команди.	2	2	
3	3	Правила командної роботи.	2	2	
4	4	Особливості командного підходу в професійній діяльності фахівців із спеціальної освіти.	2	2	2
5	5	Комунікація у команді.	2	2	2
6	6	Лідерство у командній роботі.	2	2	
7	7	Технології командної взаємодії в процесі психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.	2	2	2
8	8	Управління конфліктами у команді.	2	2	2

		Всього годин	**16**	**16**	**10**

5.5. Самостійна робота

№ з/п	**№ теми**	**Назва теми**	**кількість годин**		
			денна форма	**дуальна форма**	**заочна форма**
1	1	Проаналізуйте діяльність будь-якої команди, з якою ви мали досвід взаємодії (робоча група, навчальна група тощо) та визначте, на якій стадії розвитку команда перебувала Використовуйте інструменти оцінки стадії розвитку команди та опишіть результати аналізу.	8	8	10
2	2	Пройдіть тест Белбіна для визначення власної ролі в команді. Проаналізуйте його результати. На основі спостереження визначити ролі інших членів команди. Опишіть, як визначені ролі впливають на взаємодію в команді та які можливі наслідки виникають через дублювання або відсутність певних ролей у вашій команді.	6	6	6
3	3	Складіть план створення правил для нової або існуючої команди, зокрема запропонуйте етапи їх формування та впровадження. Обміркуйте, як можна уникнути типових перешкод у прийнятті правил та як забезпечити їхню регулярну актуалізацію та оновлення.	6	6	6
4	4	Проаналізуйте чинні нормативні документи України, які регулюють роботу команд супроводу дітей з ООП. Визначте, які аспекти командної взаємодії регулюються найбільш чітко, а які потребують додаткового роз’яснення або регуляції.	8	8	10
5	5	Проведіть спостереження за комунікацією в будь-якій команді, де ви берете участь. Визначте основні комунікативні бар’єри, які виникають, та спробуйте застосувати комунікативні техніки для їх подолання. Опишіть, як це вплинуло на покращення взаємодії в команді.	8	8	10
6	6	Оцініть власний стиль лідерства, використовуючи тест для визначення типу лідерства. Проаналізуйте, як ваш стиль лідерства впливає на ефективність роботи команди на різних стадіях її розвитку.	8	8	10

		Запропонуйте стратегії розвитку лідерських навичок для членів команди.			
7	7	Проведіть спостереження за реальним процесом роботи команди супроводу дитини з ООП (наприклад, на базі школи або інклюзивно-ресурсного центру). За результатами спостереження створіть детальний звіт, в якому опишіть: як відбувається комунікація між членами команди під час вирішення поточних завдань; які технології співпраці використовуються для спільного аналізу проблем та прийняття рішень; як розподіляються завдання між фахівцями та координується їх робота. Запропонуйте власні ідеї щодо покращення координації та взаємодії між фахівцями.	8	8	10
8	8	Проаналізуйте реальний конфлікт, що виник у вашій команді або іншій групі, де ви брали участь. Визначте причини конфлікту, тип конфлікту та стратегії, які використовувались для його вирішення. Розробіть план для застосування стратегії "win-win" у майбутніх конфліктних ситуаціях, щоб забезпечити позитивний результат для обох сторін.	8	8	10
		Всього годин	**60**	**60**	**72**

6. Форми та методи навчання

Форми навчання: лекції (традиційні, інтерактивні); семінари та семінари-дискусії; консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти; дистанційне навчання із застосуванням електронних освітніх платформ.

Методи навчання: словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, інструктаж; наочні методи: демонстрація, використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів; практичні методи: виконання вправ, практичних робіт, розв'язування ситуаційних завдань; інтерактивні методи: мозковий штурм, робота в малих групах, кейс-метод; метод проєктів; метод аналізу конкретних ситуацій (case study); інформаційно-комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайн-ресурсів.

Вивчення навчальної дисципліни, обрані форми та методи навчання сприяють формуванню **м’яких навичок** здобувачів, а саме:

1. Робота в малих групах та інтерактивні заняття сприяють розвитку командної роботи, комунікації та гнучкості. Вони дозволяють студентам практично відпрацьовувати розподіл командних ролей, узгоджувати правила взаємодії та співпрацювати для досягнення спільних цілей під час супроводу дітей з ООП.

2. Метод аналізу конкретних ситуацій (case study) та розв'язання ситуаційних завдань розвивають критичне мислення, емоційний інтелект та навички управління конфліктами.

3. Семінари-дискусії та мозкові штурми стимулюють розвиток активного слухання, переконання та аргументації. Вони спонукають здобувачів висловлювати власну позицію, поважати думки колег і колегіально шукати рішення в умовах професійного діалогу.

4. Рефлексія та самоаналіз (через тестування й оцінювання) допомагають студентам осягнути власний стиль лідерства, визначити особисті командні ролі та усвідомити свої сильні сторони й зони розвитку для подальшого самовдосконалення.

5. Метод спостереження та аналітична самостійна робота розвивають системне мислення, спостережливість та дослідницькі навички.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: усне опитування, доповіді, письмові завдання, тестовий контроль, участь у дискусіях та обговореннях.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі форми контролю: поточний контроль шляхом оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на семінарських заняттях, проходження тестів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, виконання ними завдань самостійної роботи.

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання
Політика оцінювання

Поточне оцінювання.

Критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях для студентів денної форми навчання:

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **5 балів.**

5 балів: студент дає повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, розкриває і науково обґрунтовує теоретичні положення, виявляє уміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне, висловлює власні судження та особисте ставлення; відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

4 балів: студент дає повну відповідь на питання, виявляє здатність аналізувати, при цьому допускає неточності у розкритті змісту питання або відповідь не повна.

3 бали: відповідь студента на питання є неповною, не наводяться приклади, допущено окремі неточності у розкритті змісту питання, відсутній глибокий аналіз.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання семінарського заняття, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні політологічної термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

1 бали: студент дає неповну, нелогічну, неаргументовану відповідь на питання; або ж у відповіді допущені суттєві помилки, відсутня здатність аналізувати.

0 балів: відповідь на питання відсутня.

Критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях для студентів заочної форми навчання:

15 балів: Студент демонструє ґрунтовні знання, впевнено застосовує теорію на практиці. Виконує глибокий аналіз ситуацій, аргументує свої рішення. Завдання виконані бездоганно, вчасно, з дотриманням усіх вимог, без жодних помилок. Виявляє високий рівень ініціативності, критичного мислення та креативного підходу.

14 балів: Студент демонструє високий рівень знань, впевнено застосовує їх на практиці, здійснює ґрунтовний аналіз ситуацій, аргументує свої рішення. Завдання виконані без суттєвих помилок, незначні недоліки не впливають на загальну якість роботи.

13 балів: Завдання виконані на високому рівні, студент демонструє добрі знання та практичні навички. Аналіз ситуацій детальний, але можуть бути окремі неточності. Всі завдання виконані вчасно, продемонстровано творчий підхід.

12 балів: Студент виконує завдання на високому рівні, демонструє вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. Здійснює повний аналіз ситуацій, вміє аргументувати свої дії та рішення. Всі завдання виконані точно, вчасно, з дотриманням вимог, без помилок.

11 балів: Студент демонструє глибокі знання та навички, виконує завдання з незначними неточностями, які не впливають на загальну якість роботи. Виконує всі завдання вчасно, показує вміння аналізувати та приймати правильні рішення, демонструє системність у виконанні завдань.

10 балів: Студент дає повну відповідь на практичні завдання, але допускає окремі незначні помилки. Виконання завдань є системним, однак можливі дрібні недоліки в організації процесу чи аналізі даних. Продемонстровано достатній рівень практичних навичок для виконання професійних обов'язків.

9 балів: Студент виконує більшість завдань правильно, але допускає деякі неточності чи поверхневий аналіз. Завдання виконані вчасно, але з необхідністю доопрацювання. Відсутній повний аналіз ситуацій, але основні моменти розкриті.

8 балів: Студент виконує завдання на достатньому рівні, але допускає помилки в аналізі або застосуванні теоретичних знань на практиці. Практичні навички достатні для вирішення нескладних завдань.

7 балів: Студент виконує більшість завдань з помилками, демонструє поверхневе розуміння матеріалу, недостатньо аргументує свої дії або рішення.

Практичні навички частково засвоєні, але виникають труднощі з їх застосуванням у конкретних ситуаціях.

6 балів: Студент виконує завдання з суттєвими неточностями або неповним розумінням матеріалу. Виявляються труднощі в застосуванні теоретичних знань на практиці. Відповіді є фрагментарними, можливі помилки у виконанні завдань.

5 балів: Студент демонструє базові знання та вміння, проте значна частина завдань виконана з помилками або неповністю. Відповіді на практичні завдання є неповними, що свідчить про недостатній рівень підготовки.

4 бали: Виконання завдань є фрагментарним та містить суттєві помилки. Студент демонструє обмежені практичні навички, не здатний самостійно виконати завдання без значної допомоги викладача.

3 бали: Студент виконує завдання з грубими помилками, що свідчить про недостатній рівень розуміння матеріалу. Виконання завдань потребує значного доопрацювання.

2 бали: Відповіді на завдання є поверхневими та неповними, в них допущені суттєві помилки. Відсутність системного підходу до виконання завдань.

1 бал: Студент не здатний виконати більшість завдань або робить це з грубими помилками, що свідчить про відсутність розуміння матеріалу.

0 балів: Студент не виконав завдання.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів

Оцінювання завдань самостійної роботи (наприклад, аналіз нормативних документів, спостереження за комунікацією) виносяться на обговорення під час пари та оцінюються за загальною шкалою оцінювання семінарських відповідей (до 5 балів).

Розподіл балів, які отримують студенти

(для денної форми навчання)

Змістовий модуль №1								Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема-6	Тема 7	Тема 8	
5+5	5+5	5+5	10+5	10+5	5+5	10+5	10+5	100

Розподіл балів, які отримують студенти

(для заочної форми навчання)

Змістовий модуль №1							Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	

15	+5	-	15+5	15	+5	15+5	15+5	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	**A**	зараховано
85-89	**B**	
75-84	**C**	
64-74	**D**	
60-64	**E**	
35-59	**FX**	не зараховано
0-34	**F**	

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ШІ в межах навчальної дисципліни

Використання систем штучного інтелекту (ШІ) під час вивчення навчальної дисципліни «Тренінг командної взаємодії» регулюється «Політикою використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

Освітній процес у межах дисципліни будується на засадах академічної доброчесності та критичного аналізу інформації.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор – демонстрація презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до Інтернету.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти: посібник, створений Центром Інноваційної Освіти «Про.Світ» за підтримки програми «U-LEAD з Європою». URL : Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти: посібник,
2. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд :монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с.
3. Карамушка Л. М., Клокар Н. І, Філь. О. І. Технологія формування управлінської команди освітньої організації. Біла Церква : КОІПОПК, 2008. 64 с.
4. Миронова С. П. Нова українська школа: особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах. 2020.
5. Психологія тимбілдингу / О. Г. Романовський, В. В. Шаполова, О. В. Квасник, Т. В. Гура ; за заг. ред. О. Г. Романовського, С. В. Калашникової. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 92 с.
6. Сорочан О. Формування ефективної команди, або книжка про те, що один у полі не воїн. Київ, 2010. 104 с.
7. Сорочан О., Хахуда І. Управління в судах: формування ефективної команди. Посібник для працівників апарату суду. Київ, 2010. 104 с.

Допоміжна:

8. Голентовська О. С. Огляд зарубіжних та вітчизняних підходів до проблеми командотворення. Наука і освіта :науково-практичний журнал Південно-українського національного педагогічного університету ім.К. Д. Ушинського, 2014. № 5. С. 24–30.
9. Гринців М., Логвиненко Т. Особливості організації діяльності команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Перспективи та інновації науки. 2021. №. 5 (5).
10. Долженков О. О., Саклюк. О. О. Командоутворення як метод управління колективом у закладі освіти. Інноваційна педагогіка. 2019. Вип. 10. Т. 2. С. 171–176.
11. Карамушка Л. М, Філь. О. А. Психологічний аналіз особливостей діяльності конкурентоздатної управлінської команди освітньої організації. Актуальні проблеми психології. Том 1. : Організаційна психологія. Економічна

психологія. Соціальна психологія : зб. наукових праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. Київ : Міленіум, 2005. Част. 16. С. 28–42.

12. Карамушка Л. М., Філь. О. А. Формування конкурентоздатної управлінської команди (на матеріалі діяльності освітніх організацій): монографія. Київ: Фірма «ІНКОС», 2007. 268 с.

13. Рempель Ж. О. Концептуальні підходи до розуміння феномену «командоутворення». Проблеми сучасної психології : зб. наук. праць. 2015. № 2(8). С. 192–198.

14. Рempель Ж. О. Соціально-психологічні аспекти командоутворення в недержавній організації. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. 2015. № 2. С.110–115.

15. Удич, З. І. (2023). Міжособистісна сумісність та спрацьованість членів команди психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами. *Інклюзія і суспільство*, (1), 96-106.

16. Хівренко Т. Р., Самчук Л. С., Самчук Л. С. Команда психолого-педагогічного супроводу та організація взаємодії в інклюзивному процесі. 2023.

13. Інформаційні інтернет-ресурси

Державна служба якості освіти (2024). Як організувати якісну роботу команди психолого-педагогічного супроводу: поради для керівника закладу освіти. URL: https://sqe.gov.ua/yak-organizuvati-yakisnu-robotu-komand/

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

Для досягнення програмних результатів навчання та набуття компетентностей з освітнього компоненту здобувачам освіти рекомендується проходження курсів, тренінгів на таких платформах:

1. Coursera (Міжнародна платформа). Розділ «Командна робота та співпраця» (Teamwork Courses): coursera.org/courses?query=teamwork — каталог спеціалізованих міжнародних програм із розвитку груп-динаміки, лідерства та розв'язання конфліктів.
2. Курс «Teamwork Skills: Communicating Effectively in Groups» (University of Colorado Boulder): coursera.org/learn/teamwork-skills — навички взаємодії в групах, прийняття колегіальних рішень та подолання суперечок.
3. Дія.Освіта. Головна платформа: osvita.diia.gov.ua
4. EdEra (Студія онлайн-освіти). Головна платформа: ed-era.com
5. Каталог курсів з Soft Skills та інклюзії: ed-era.com/courses — курси, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту, комунікації, фасилітації та організації психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП.

15. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час занять, консультацій, через корпоративну електронну пошту та систему дистанційного навчання. Консультації проводяться згідно з графіком або за попередньою домовленістю.

У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен повідомити викладача та відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку.

Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.